

פרוטוקול מס' 24/ב

מישיבת ועדת העבודה
שחקיימה ביום ד', כ"ז בסיון תשי"ג (10.6.1953)
(בשעה 9.00)

חברי הוועדה:

נוכח:

ה. ברגר - היו"ר	ט. קלמר
ז' סברסקי	י. רייטמן
ח. לסדן	א. שומסק
א. סטופ	

מוזמנים:

- ד"ר גורדון (נציג משרד הבטחון)
 עו"ד ה' קליין (נציג משרד המשפטים)
 ישראל עמיר (נציג משרד המשפטים)

חסרי:

ב. אבנאל	א. וילנסקי
ד. כסתוני	פ. חסדאן
ע. גונרין	ב. מינץ
ש. גרידס	ד. שרי
ב. ז. חאל	א. הבורי

סדר-היום:

- א. גירוש פועלים ערביים ממקומות עבודה בראשון-לציון ומקומות אחרים בארץ;
- ב. תלונתו של א. שומסק בקשר לפעטורי פועלים בסדום;
- ג. הצעות החוקים של חברת-הכנסת ח. לסדן:
 - (1) חוקהצדנים; (2) חוק תעשיית מכרסות;
 - ד. הצעת חוק נכי מלחמות שלפני הקמת המדינה;
 - הצעת חוק הצבים (תגמולים ושיקום) (מסקנן מס' 3).

ע.ע.

א. גירוש פועלים ערביים ממקומות עבודה בראשון-לציון
וממקומות אחרים בארץ:

פותח את הישיבה.

היו"ר ה. כרמל:

עלינו לבחור בוועדת סמנה לחקירת
התלונות שהביא בפנינו חבר-הכנסת וילגר בישיבה האחרונה.

ה ר ח ל ט לבחור בחברי-הכנסת: א. סוס, י. דיפתין, מ. קלמר, ר. שרי וא. תבורי כועדת סמנה לחקירת תלונותיו של חבר-הכנסת וילגר בענין בידוט פועלים ערביים ממקומות עבודה בראשון-לציון וממקומות אחרים בארץ.

ב. תלונותיו של חבר-הכנסת א. שוסטק בקשר לתנאי העבודה במסדום:

א. שוסטק:

במפעל ים-המלח פוטרנו עובדים על רקע מוזר מאוד. לפי הידיעות שבידי היו מקרים כאלה: פועל שנשלח סתל-אביב - נדמה לי ע"י ועד הפועל של הסתדרות העובדים הלאומית - לא ניתן לו להיכנס למחנה, גערך אצלו היפוט והופטר לבאר-שבע. עובד שני, טבח, נקרא ביום בהיר אחד להנהלה ובאסר לו שהוא מפוטר בגלל הפרת משמעת, הוא השתתף באסיפה של הסתדרות העובדים הלאומית. כאשר הוא אסר, שהרי האסיפה היתה בהסכמת ההנהלה ובדטיון, לא נענת, והוא פוטר ללא כל אפשרות של וויכוח. פועל שלישי נלקח ביום בהיר אחד לבאר-שבע, ונאסח עליו הכניסה למקום. מתוך 53 עובדים שהיו להסתדרות העובדים הלאומיים, פוטרנו 42 מאחלה שהם אינם מתאימים לעבודה, בטעה שהעבודות לעת עתה אינן מקצועיות.

לפני שהבאתי תלונה זו בפני הוועדה, בררתי את הענין גם עם הנהלת העבודות, הרושם שלי הוא, שהנהלה האזרחית היא חסרת אונים, המנהל אינו יודע בדיוק למה פוטרנו ורקא פועלים אלה, אבל אני סרגיש שגם הנהלה האזרחית אינה תסימת דעים עם הסדרים במקום.

אני מציע 2-3-3 חברי הוועדה, או הוועדה כולה תזמין את הנהלת העבודות במקום כדי לברר את הענין בזוכחותם, יטנם גם פועלים המוכנים להופיע ולהעיד בענין זה.

אני מוכן גם להציע - אם אין רוצים להפריד את כל הוועדה בענין זה - להסיל על היו"ר הוועדה לברר את הענין עם הנהלת העבודות, ואם הוא יראה שיש יסוד לבירור בוסף - יעטה זאת יחד אתנו. אם הוא ירגיש שביכולתו לתסדיר את הענינים - יעטה כרצונו.

10.6.53

היו"ר ה. ברגר:

לפני טאנו נכנסים לדיון, אינני יודע אם מסככותנו לברר ענין זה. כפי טאני מבין, התלונה היא נגד הצבא, הייתי מציע לתת לנו שהות עד הישיבה הבאה כדי לברר את הענינים, ולפי התוצאות תחליט בענין זה, או לא.

י. ריפתין:

יש פה שני ענינים: א. פיטורים במפעל ים-המלח - וזה מעניין אותנו; ב. תלונה נגד הצבא, גם בידי יטנו מכתב מועד הפועלים במפעל ים-המלח, אשר בו תלונה חסורה ביותר על הפיטורים במקום. גם אני מתלבט בשאלה, אם ענין זה נוגע למשרד העבודה, או למשרד הכסחון. יתכן שבענין זה רצוי להכניס שאילתה בכנסת.

ה ו ח ל ט היו"ר הוועדה יברר את הענין, ולפי התוצאות תחליט הוועדה אם להיכנס לדיון בנושא זה.

ג. שתי הצעות חוקים שהוגשו ע"י חברת-הכנסת ח. למדן:

1. הצעת חוק החצרנים, תשי"ג-1953;
2. הצעת חוק תעסיית מברשות, תשי"ג-1953.

היו"ר ה. ברגר:

כפי שאתם זוכרים, העמדנו את שתי הצעות החוקים לדיון בוועדה, אך נציגי משרד העבודה הודיעו שהם מכינים חוק מסגרת להעסקת אנשים בעלי כושר-עבודה מוגבל, אשר בו אפשר יהיה למצוא הסדר גם לאותן השאלות המיוחדות אשר לגביהן הוצעו שני החוקים ע"י חברת הכנסת למדן. לאחר חדשיים או 3 חדשים, כאשר שאלתי באחת הישיבות את נציג משרד העבודה בענין זה, הוא אמר כי עבודת ההכנה של החוק הזה נמסכת, אך היא מתעכבת בגלל זה שמשרד הכסחון תובע את כל העבודות הבאות בחשבון להעסקת אנשים אלה בשביל כפי מלחמת השחרור, ושכל עוד לא סודרו כל הנכים, למעשה כל הענין הזה מסולל כל תוכן, כלומר, אי-אפשר לדבר על סריון עבודות לסוגים אחרים של אנשים.

ח. למדן:

הדבר תמוה קצת בעיני, אני יכולה להבין התנגדות להצעות החוקים האלה, אני יכולה להבין, שהם נמצאים בטיפול, אולם לאחר שהצעתי אותם בכנסת, ושרת העבודה לא רחמה אותם אלא העבירה לוועדת העבודה, אינני מבינה למה היתה צריכה ועדת העבודה להעבירם שוב למשרד העבודה.

לעצם הענין, בהצעת החוק נאמר בפירוט, שהוא סכוון לחולים, נכים, או לאנשים למעלה מגיל 50, כלומר, זה אינו מוציא מהאפשרות לקלוט בעבודה זו אותו חלק של נכים שיהיו מוכנים ללכת לעבודה זו.

אני מציעה, הועדת העבודה תחליט עם אם היא מספלת בהצעות חוקים אלה, או לא. לסמחתי, הצעות חוקים אלו נתמכו ע"י מרכז לטכות העבודה, לא רק בהופעתם בפני הוועדה אלא גם במסיבת עיתונאים, הם רואים בהצעת חוקים אלה פתרון להעסקת 5-6 אלפים איש.

ע.ע.

ז' טברסקי:

אני מציעה להסיל על יו"ר הועדה לבוא בדברים עם משרד העבודה כדי

לכרר את המצב בענין זה.

ח. לסדן:

אני מציעה להעביר את הצעות החוקים לקריאה ראשונה בכנסת.

ה' יו"ר ה. ברגר:

הקושי הוא בזה ששני האנשים המספלים בענין זה, המנהל הכללי של משרד העבודה ה' ברנזון, והיועץ המשפטי של משרד העבודה ה' בר-גיב, אינם נמצאים כעת בארץ.

ח. לסדן:

אני מציעה להעביר את הצעות החוקים לקריאה ראשונה בכנסת, אפשר יהיה לסדר עם הנשיאות, שהדיון בהצעות חוקים אלו לא יתקיים לפני סופם של שני אנשים אלה.

י. ריפתין:

אני מציע שהצעות החוקים יובאו הו"ן שבועיים לדיון בוועדה, אני חושב שהנחת הכנסת לסדן צודקת בזה שהיא דורשת מהועדה החלטה ברורה בענין זה, אם היא מאמצת לעצמה את הצעות החוקים ומעבירה אותן לקריאה ראשונה, או שהיא דוחה אותן, ואז היא תגיטן בצורה אחרת. אני חושב, שיכול להיות שיקול דעת מספיק בוועדה בענין זה, אפשר להזמין גם נציג אחר של משרד המשפטים, ולהחליט אם להעמיד את הצעות החוקים לקריאה ראשונה, או לא, אפשר להזמין לישיבה זו גורמים טובים.

ה' יו"ר ה. ברגר:

לי נראית הצעת חברת-הכנסת לסדן, שהדיון על הצעות החוקים יהיה לאחר שנציג משרד העבודה ישובו ארצה.

ה ו ח ל ס

להעביר את שתי הצעות החוקים לנשיאות כדי להביא לקריאה ראשונה בכנסת. הועדה מבקשת, שקביעת זמן הדיון בהצעות חוקים אלו תיעשה מתוך תיאום עם יושב-ראש הועדה.

ד. הצעת חוק נכי מלחמות שלפני הקמת המדינה, תשי"ג-1952; הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3) תשי"ג-1952.

ה' יו"ר ה. ברגר:

הצעת חוק נכי מלחמות שלפני הקמת המדינה דן בנכים של צבאות הברית שלא מהצבא הבריטי ואשר הגיעו לישראל. הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3) דן בנכי ארגון ה"הגנה" ובנכי הצבא הבריטי אשר התגייסו לפי צו המוסדות הלאומיים במלחמת העולם השנייה.

ד"ר ויינס:

אני רוצה להפנות את תשומת לב חברי הועדה, כי שתי הצעות החוקים, אם כי הן מטילות כחומר דומה, תהיינה מסורות לסמכותם של משרד המשפטים ומשרדים שונים מעוניינים בהעברתן או אי-העברתן של הצעות החוקים, חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון מס' 3) יבוצע ע"י משרד הכסחון.

לעומת זאת, חוק גכי מלחמות שלפני הקמת המדינה יבוצע במסדר העבודה, ומעוניינים בו לא רק מסדר העבודה, אלא גם מסדר הסעד, ואולי בעיקר, לכן אני מציע, שכאשר תדונו בחוק זה, תזמין את האנשים שלמדו את הבעיות הכרוכות בו ואשר יוכלו לתת לכם הסברים, הן ממסדר הסעד, הן ממסדר העבודה והן ממסדר הבטחון.

ה. למדן:

לדעתי, אין כל טעם בחלוקת פתרון בעיות הנכים במסדרים שונים, לוחמי מלחמת העולם השנייה בצבאות הבריית טוענים, ובצדק, שאם הכירו כהם כלוחמים, תרי זכותם להיות מטופלים - באותה מידת טיפול שהועדה תחליט עליה - ע"י אותו משרד המטפל בשאר הנכים.

היו"ר ה. ברנר:

זוהי אחת הנקודות המרכזיות של דיונינו בחוק זה.

ה. למדן:

על כן, אני מציעה לא להזמין כל גורם רק בעת הדיון בחוק שהוא קטור בו, כי בזה כבר קובעים את העובדה, שחוק זה שייך למסדר זה וחוק אחר שייך למסדר שני, אלא לפתור, קודם כל, את הבעיה שעוררתי עם כל הגורמים הנוצעים בדבר.

היו"ר ה. ברנר:

אי-אפשר להוציא את השאלה המיוחדת הזאת מכלל כל הטאלות, הדיון אינו יכול להיות על שני החוקים ביחד, כי הם בכל-זאת חוקים נפרדים.

ישראל עמיר:

אדבר רק על הצעת חוק הנכים (תגמולים ושיקום) תיקון מס' 3.

אנו צייטנו לבחון את הצעת החוק מבחינת מסדר הבטחון, ברורה לנו הרוח הכללית של הצעת החוק, ורצינו לעסוד על הבעיות העלולות להתעורר תוך כדי ניסוח החוק, מבחינת מה עלול לקרות בעתיד, מה בחוק הזה טעון ענה הבהרה ומה טעון תיקון.

אתחיל מבעיות:

הבעיה הראשונה שמתעוררת היא בעית התגמולים, יש שוני בין חוק התגמולים אצלנו לבין חוק התגמולים באנגליה, בשעה שבאנגליה מסלמים תגמולי קבע מ-20% נכות ומעלה, אצלנו מסלמים מ-50% נכות ומעלה, תתעורר הבעיה של כל אותם האנשים אשר לפי הנוהג כיום מקבלים יותר ממה שהם עלולים לקבל אם החוק הזה יכנס לתקפו.

הבעיה השנייה: גם לגבי הנשים מ-50%.

איננו זהים עם אנגליה הן בקביעת אחוז הנכות, והן בקביעת התשלום לפי אחוזי הנכות, אי-אפשר להשוות את התגמולים לפי אחוזי נכות מבלי להשוות קודם את קביעת אחוזי הנכות, יכול להיווצר מצב, ששני נכים בעלי אחוז נכות שווה, יקבלו מאותו משרד תגמולים שונים, ויכול להיווצר אי-שוויון מסויים, אם ברצוננו להשוות את התגמולים, אנו חייבים להשוות גם את קביעת אחוזי הנכות, לשם כך אנו חייבים להעמיד את האנשים בפני ועדה רפואית, אשר תקבע את אחוזי הנכות לפי המקובל אצלנו, וכדי לעשות זאת אנו צריכים לקבל ברוב המקרים את החומר הרפואי מהמניסטריון המתאים באנגליה, זה חייב את המדינה לכרר עם אנגליה באיזו טירה היא תהיה מוכנה לתת לנו את החומר המחייב.

לפי החוק האנגלי, מניסטריון הפנסיות רשאי לתת תגמולים, הוא אינו חייב, במידה שיוודע להם, כי נכה כל שהוא מקבל תגמולים במקום אחר, או אפילו זכאי לקבל, הרי בדרך כלל, הם חייבים להפסיק את תשלום התגמולים. עו כמה שיוודע לי, הם כבר התענינו בחוק זה, עלול להתקבל, כי ברגע שנאשר את החוק, הם יפסיקו את תשלום התגמולים מצידם, דבר זה אפשר למנוע אם יקדם לקבלת חוק זה מו"מ פוליטי אם אנגליה, בכדי לברר מלמפרע אם הם מוכנים להגיע לכלל הסכמתם, שגם יחזיקו למדינתם את הסכום הנביע לפי הישגים שלהם בטכיל כל זכותם הנכונים שמתקבל על עצמתם לשלם לה תגמולים. אני מביח, שמו"מ כזה צריך לגזור זמן רב, ואם בחליט שאנו רוצים לשלם לנכים אלה את התגמולים, חרי כל זמן שמו"מ כזה לא יוצר, אי-אפשר לקבל את החוק, כי אחרת אנו סבסילים את המו"מ.

מתעוררת השאלה אם כל הפעולה הזאת

כדאית, כי אלה שאחזו נכותם הוא מ-20 ומעלה, לא ירצו לזוטר על זכותם, לגבי אלה שאחזו נכותם הוא מ-50 ומעלה, ההפרשים בין התגמולים הסתלמים באנגליה לבין התגמולים המסתלמים אצלנו אינם גדולים, אם לא נרצה להטהות את החוק, בצטרך להכניס בו טעיף האומר: "הכל פרט לתגמולים", וצריך יהיה לבסח את החוק באופן כזה שיקבע, כי קצין התגמולים רשאי לתת הטבות מסויימות, ואם המו"מ יצטרך בחיוב ואפשר יהיה להשוות את אחוזי הנכות, אפשר יהיה אז לכסות את ההפרשים, אם יחליטו שזה נחוץ. השאלה היא, אם לא כדאי להוציא מעצם תיקון חוק זה את כל בעיית התגמולים, לאור הטאלות מעוררת.

היתה לי סיחה עם אינור גכי הבריגדה,

וגם להם יש דעה זהה פחות או יותר, גם הם מבינים את כל הקשיים העלולים להתעורר, ואינם רוצים שחלק מהחברים יפסידו מזכויותיהם, הם רוצים שיחזירו להם אח"כ את ההפרשים. מה שמעניין ארגונים אלה במיוחד אינו כל כך ענין התגמולים, כי אם כל שאר ההטבות, כל בעיות השיקום, החל מתעסוקה, הכשרה טקצועית, או שיקום עצמאי, בעיית שיכון ודיור וכן הלאה.

ישנה עוד בעיה בקשר לניסוח החוק.

בהצעת החוק נאמר: "ביחידה לוחמת של צבאות הממלכה המאוחדת". לא ברור לנו אם לא היה דבוי יותר למחוק את המלה "לוחמת".

ישנה גם בעיה של טיפול רפואי. לפי

החוק האנגלי, בצפף לתגמולים יש לנכה גם זכות לעזרה רפואית. העזרה הרפואית לנכה צבאות הממלכה המאוחדת הנמצאים בארץ מסודרת בצורה כזאת, שהקונסול מייצג, בדרך כלל, את כל בריטניה. הוא קשור עם רופאים מסויימים המתווים רופאים מוסמכים.

עומדות לפנינו בענין זה 3 אפשרויות:

1. לבוא במו"מ עם ממשלת בריטניה ולהציע לה, שהנכים האלה יעברו לטיפולנו בעד תמורה מסויימת; 2. היות ונכים אלה מקבלים טיפול רפואי שהוא פחות או יותר עונה לדרישות, להשאיר את הטיפול הרפואי כפי שהוא ולא להיכנס בכלל לענין זה. התפלאתי לטמוע, מדוקא נציגי היילי הבריגדה תושכים בהצעה זו. אני מציע, שבכל-זאת תזמנו אותם; 3. לקבל עלינו את הטיפול הרפואי; אם נצליח לקבל תמורה כל שהיא - טוב; לא נקבל - גם אז ניתך את הטיפול הרפואי, מתוך הנחה שהטיפול הרפואי מהווה רק 15% מההוצאות.

עו"ד ה' קלייף:

ברצוני להוסיף ביחס לסתי בקורות, אחת - ענין הוכחת הזכאיות, כלומר, בקשר שבין הנכה לבין השירות המזכה אותו, לגבי האנשים ששרתו כצב"ל קיימת דוקומנטציה, אשר לפיה אפשר לברר אם הנכה היה בשירות, מה קרה לו בזמן השירות, ולפי הדוקומנטציה הזאת אפשר, בדרך כלל, לברר אם קיים קשר, או לא, אם הדוקומנטציה אינה מספיקה, מבררים זאת ע"י חקירת עדים.

לגבי אלה ששרתו ב"הגנה", המצב יהיה קשה יותר, כי לא היתה קיימת דוקומנטציה, וגם מהעדים אי-אפשר יהיה ברוב המקרים להשיג ידיעות נכונות, אם נרצה לקבוע את הקשר לגבי נכ"ל התגנב לפי השיטת שבח. אנו מוכיחים את הקשר לגבי נכ"ל-צה"ל, לא יהיה זה מתאים למציאות, לכן אני מציע, שלגבי נכ"ל ה"הגנה" תהיה הוראה מפורטת, שחובת הוכחת הקשר אינו צריכה להיות מוטלת על הסדינת, כי אם על האיש התובע את התגמולים, או ההענקה.

לגבי אנשי הבריגדה, הדבר הוא קל יותר, מכיון שהקשר ברוב המקרים כבר התברר במוסדות הצבא הבריטי, ואנו יכולים לקבלו.

הבקורה השניה היא - סאיזה תאריך צריכה הסדינה להעניק את הזכויות לפי חוק זה? בדרך כלל, החוק נכנס לתקפו בתאריך פירסומו, אם אין הוראה אחרת, אולם חוק זה אומר שבנה רשאי לקבל את התגמולים ברגע שנעשה נכה, באם הוכרו כנכה, יוצא שבצטרך לשלם לנכים תגמולים באופן רטרואקטיבי בעד 5-6 שנים, זהו דבר בלתי אפשרי, ולכן צריך להיות ברור, כי במקרה של נכ"ל אלה, תשלום התגמולים הוא רק מיום היכנס החוק לתקפו.

גמרנו את דברי ההסבר, אנו מוכנים

לענות על שאלות.

א. סטופ:

לפני שאנו נכנסים לדיון על הצעת החוק, אני רוצה להגיד כמה דברים כלליים. יש לי רושם שרוב בעיות הנכים התחדרו במשך השנים, לאור מצבו הקשה של האוצר, איבני חושב כי רצוי להטיל עליו עומס נוסף בקשר לחוק זה.

היות ואני רוצה שבדינוניט על הצעת חוק זה תהיה אגירה מתאימה, אני מציע, ראשית כל, להסיר את חילוקי הדעות שישנם בינינו בנוגע להיקף החוק. ישנו סוג מסויים של אנשים, אשר לפי דעת אנשים רבים בישוב, השתתפו במלחמת הסחרור שלנו באמצעות הארגונים שלא היו מוכרים אז ע"י המוסדות, אני מציע לקבל החלטה, שהחוק הזה כולל גם את האנשים שנלחמו בארגונים האלה.

י. ריפתין:

אני מודה ומתוודה, כי עומדת בפני שאלה - אולי מוזרה במקצת - אם כל הענין של קבלת תגמולים סאנגליה הוא בסדר. בדרך כלל, לאחר שקמה סדינת ישראל, לא הוכר יסוד של רציפות, של אחריות כספית-כלכלית בין מטטלת המנדט לבין סדינת ישראל, אלא נוצר מצב חדש, דעתנו היתה שהבריגדה לחמה בתור יחידה עברית ישראלית, אלא שבתוקף מסיבות בינלאומיות פורמליות היא היתה מסונפת לצבא של הממלכה המאוחדת, איני מתעלם מזה שאין לנו הכסף, אך עומדת השאלה אם נכ"ל החטיבה העברית הלוחמת - אשר נלחמן נגד היטלר - צריכים להיות קטורים בקופת הממלכה המאוחדת, יתכן שהנכים מעדיפים לקבל את התגמולים מהאוצר הבריטי.

כפי שהבינותי, עוסדים לנהל עם

ממשלת בריטניה מו"ט כולל בענין זה, אני חושב שזהו מו"ט מסוכן מבחינה מעשית, ואינני חושב שיש איזה תקדימים כאלה. עד כמה שאני מבין, האנגלים מכירים בזכויות האיחוד של הלוחמים, לא בזכויות קולקטיביות. יתכן שמו"ט בענין זכויות איחוד יהיה הרבה יותר קל ולא ממושך כל-כך.

יש לי שתי הערות בקשר לנכי ה"הגנה".

ראשית, לא זראית בעיני חובת התוכחה של איס ה"הגנה", לחברדיל מחובת ההוכחה של איס הבריגדה, אני מרטה לעצמי לאמר, שאם כי הקשר לגבי נכי הבריגדה רטום בצבא הבריטי, הוא אינו מוכרח להיות מדוייק כל-כך. ה"הגנה" היתה בזמן מלחמת הסחרור ארגון רשמי, היא היתה הצבא של הישוב היהודי, היו לה מוסדות והיה לה פיקוד, אפשר לקבוע, כי מטילים את חובת הוכחת הקשר על מי שירש את מוסדות ה"הגנה". מוסדות צה"ל פייסיש לקבוע את הדוקומנטציה הנכונה, אני מתכוון גם לצד העקרוני, וגם מבחינת הכבוד, אינני מבין מדוע צריך לקבוע סוג אחר של דוקומנטציה לגבי נכה שנלחם בצבא הבריטי, וסוג אחר של דוקומנטציה לגבי נכה שנלחם בשורות ה"הגנה".

לבעיה שעורר חבר-הכנסת סטופ, אין-כל

ספק שכל אחד מאתנו חושב, כי נכים של אצ"ל ולח"י, הסרגויה האיטית שלהם גדולה, אינני מפקפק גם בכך שהם לחמו באומץ לב, יחד עם זאת, אינני יכול להסכים לדעה לתת לאנשים, שבצעו פעולות מסויימות בניגוד מוחלט להחלטות מוסדות הישוב, אותן הזכויות שאנו קובעים לחיילי הישוב.

בקשר לחוק נכי מלחמות שלפני הקמת

המדינה, סעיף 1(2), האם הכוונה היא רק לאלה שנפגעו במלחמה בגד הערבים,

ד"ר ויינס:

לגבי נכי הארגונים הפורשים, הם כלולים

בחוק נכי מלחמות שלפני הקמת המדינה

סעיף 1(2). הכוונה היא שיעטה צירור של כל הפעולות עד התקופה ההיא, תוכרו רשימה של פעולות מוכרות, וכל מי שנפגע בפעולות אלו, יכלול בחוק.

היו"ר ה. ברגר:

בקשר לנכי הבריגדה המקבלים תגמולים מאנגליה, האם יש לכם מספרים כמה המדובר?

ישראל עמיר:

ערכנו בירורים מוקדמים בענין זה,

ועלי לאמר שהמספרים אינם מדוייקים,

אנו קיבלנו מספרים משני מקורות: הקונסול בחיפה, לפי הידיעות שקיבלנו ממנו, המספר הכולל של מקבלי תגמולים הוא 468 איש, אך יש להביא בחשבון שהקונסול האנגלי מסלם תגמולים לאו דוקא לנכי הבריגדה, הוא יכול לשלם גם לשוטרים שנפגעו, לנכי מלחמת העולם הראשונה, או לאדם שלחם באיזו יחידה אנגלית ועבר אח"כ לגור בישראל, כלומר - המספר המכסימלי של מקבלי תגמולים לפי נכות של 20% ומעלה הוא 468, אך למעשה המספר הוא קטן בהרבה.

נוסף לכך ביקשנו מספרים גם מאיגוד

נכי הבריגדה, לפי המספרים שקיבלנו מהם, 880 איש מקבלים תגמולים מאנגליה.

ז' טברסקי:
האם החוק שהוצע עלול לפגוע בזכויות
המקבלים תגמולים ממסלול בריטניה
וטאחזי נכותם הוא מ-20 ומעלה,

ישראל עמיר:
הצעת החוק רק מקנה זכויות, מבלי
לשלול את הזכויות האחרות, הצעת
החוק זה יכולה לפגוע רק במקבלי תגמולים
היא מ-20 אחר ומעלה,

ה' קלייף:
הזכרים אשר יסודרו על ידנו במוסדות
סגורים, אפילו אם לא יקבלו אצלנו
תגמולים, יכולים לקחת מהם את התגמולים
שיקבלו ממסלול בריטניה,

ישראל עמיר:
התשובה הכללית היא, שחוק זה רק מנטיף,
ואינו גורע.

א. טוטסק:
אני דוקא אסיר-חודה לחבר-הכנסת טוטסק
שהעלה את שאלת היקף החוק, כי זה ענין
עקרוני, אני מבין שענין זה אינו יכול להיות
מוחלט בדיון מקרי של הועדה; אני מבין,
שזהו סדיניות גבוהה של סר הבטחון, אך חסבתי
שבמסך הזמן נמאס גם על סר הבטחון לשמוע את
התלוצצות והתביעות בענין זה,

כולנו שמחנו להקמת המדינה, אולי נאמא
הראתה אז הנהגת אצ"ל חולשה גדולה כלפי הנהגת
המדינה, בזה שלא העמידה כל תנאים, כי אם
עמדה מאחורי ההכרזה, ולא תבעה יותר, אי-אפשר
בכל פעם לקבוע זכויות לאחריים מחוץ לאלה,
שלנבי אלה יתיה הסדר אחר, לפי דעתו, כל אדם שאין לו
דעה נוקשה בענין זה - כמו סר בן-גוריון - מבין
שהיתה צריכה להיות כבר תעוזה בענין זה, אם
נאמא יש ענין היכול לתקן באופן רציני את היחסים
במדינה, הרי זו ההכרזה נזכויות לפחות זכיי הארגונים
האלה, את הדעה הנוקשה בענין זה, אין מנינים
לא בארץ ולא בחו"ל.

אני מציע לחברי הועדה - פסיקרי לחברי
מסא"י בנפשה - לדבר עוד פעם עם שב הבטחון,
ולמצוא דרך כדי שהדבר הזה יסודר אחת ולתמיד.

ח. לטרן:
כה פירוטו "חבר ההגנה"? האם תוסבים
סירוסלים וצפת או ישוב אחר, אשר
השתתפו בשמירה ולא היו חברים סדירים
ב"הגנה", יהיו זכאיים לתגמולים?

ה' קלייף:
הם זכאיים לתגמולים גם לפי החוק
הקיים.